

Informacja z realizacji programu działania Muzeum Narodowego w Gdańsku za rok 2025

1. Opis realizacji celów ogólnych w danym okresie

Cel ogólny 1: Zwiększenie rozpoznawalności działań merytorycznych Muzeum w skali ogólnopolskiej i zagranicznej.

MNG wprowadziło w 2025 szereg zmian programowych w działalności wystawienniczej swych oddziałów. M.in. zrealizowano nieplanowane wcześniej wystawy z cyklu „Osiem i pół tygodnia” prezentujące dawno niepokazywane bogate zbiory graficzne z kolekcji MNG”. W związku z brakiem na stałej ekspozycji obrazu „Sąd Ostateczny” Hansa Memlinga, zaprezentowano czasową wystawę wideofresku Lecha Majewskiego dedykowanego ww. dzieła. Nie udało się zrealizować z winy strony rumuńskiej wystawy „Błyskotliwe historie”, która w ostatniej chwili wycofała się z życzeniem po skandalu rabunku dzieł rumuńskich w Holandii. Za to niezwykłym zainteresowaniem cieszyła się wystawa „Olga Boznańska i malarstwo polskie przełomu XIX i XX wieku” w Pałacu Opatów. Niewątpliwym sukcesem były dwie wystawy młodego malarstwa polskiego złożone z prac przekazanych Muzeum przez mBank. Wystawa „Gościnności” w Nomus – Nowym Muzeum Sztuki stanowiła nowe otwarcie tego działu na współpracę z publicznością. Wystawa „Chełmowskiego wszechświat wyobrażony” przyniosła Muzeum Muzealną Nagrodę Roku. Ogromną popularnością cieszyła się wystawa japońskiego artysty Masaakiego Ohya w Pałacu Opatów.

Cel ogólny 2: Poprawa stosunków pracowniczych i ich wzajemnej komunikacji Muzeum Narodowe w Gdańsku.

Po zdiagnozowaniu głównych źródeł problemów zarządczych dokonałem zmian na poziomie kadry zarządzającej Muzeum. Odnoszę wrażenie, że zmiana wyszła na dobre, ale długofalowe skutki będą znane w kolejnych latach. Wprowadzone cotygodniowe spotkania z kierownikami działów i oddziałów, tzw. „operatywki” usprawniły proces wymiany wiedzy i informacji między poszczególnymi pracownikami.

Cel ogólny 3: Poprawa warunków infrastrukturalnych dotyczących oddziałów Muzeum oraz zgromadzonej kolekcji

W związku z ograniczonymi środkami finansowymi na inwestycje i remonty w pierwszym roku mojej kadencji udało się jedynie przystosować ponownie do celów wystawienniczych Kapitułarz w Oddziale Sztuki Dawnej, oraz odzyskać do celów wystaw część pomieszczeń w Oddziale Sztuki Nowoczesnej. Jednocześnie trwały intensywne prace nad ukończeniem

inwestycji renowacji dawnej Powozowni w Oddziale Muzeum Sztuki Tradycji Szlacheckich, dzięki czemu otworzyliśmy w tym miejscu na początku lutego 2026 roku.

2. Najważniejsze osiągnięcia instytucji w danym okresie

- 1) Zwiększenie przepływu informacji między pracownikami działów i oddziałów
- 2) Odzyskanie przestrzeni pod przedsięwzięcia wystawiennicze
- 3) Organizacja i współorganizacja szeregu konferencji i spotkań, m.in. z Getty Institute, Zjazdu bibliotekarzy muzealnych, konferencji zorganizowanej przez Instytut Historii Sztuki Uniwersytetu Wrocławskiego, Konferencji dotyczącej odzyskiwania strat wojennych i innych
- 4) Prace konserwatorskie nad „Sądem Ostatecznym” Hansa Memlinga
- 5) Muzealna Nagroda Roku za wystawę „Chełmowskiego wszechświat wyobrażony”
- 6) Wzrost frekwencji na wystawach i wydarzeniach w porównaniu z latami poprzednimi

3. Główne problemy instytucji w danym okresie

- 1) Problem z pozyskaniem środków na stworzenie nowej wystawy stałej oraz specjalistycznej gabloty dla „Sądu Ostatecznego” Hansa Memlinga
- 2) Problem z bieżącymi remontami wynikającymi ze stanu zużycia infrastruktury i otoczenia Muzeum, w tym założeń parkowych
- 3) Problem ze stosunkowo niskimi płacami dla specjalistów w swoich zakresach. W porównaniu z innymi polskimi muzeami wysoko wykwalifikowana kadra MNG plasuje się na jednym z najniższych wynagrodzeń w kraju.

4. Krótka charakterystyka finansowa instytucji

- a) Dodatkowe środki w budżecie podstawowym, jakkolwiek przywitane z radością, nie rekompensują wcześniejszych dotacji celowych.
- b) Muzeum podjęło wiele działań związanych ze specjalnym dofinansowaniem działań dotyczących nowej ekspozycji „Sądu Ostatecznego”. Na ich wyniki wciąż oczekujemy, ale stanowi to istotne zagrożenie możliwości ekspozycji obrazu na koniec bieżącego roku.
- c) Audyt Związku Zawodowego Solidarność dotyczące wysokości zarobków pracowników muzeum w kraju wskazał, że gdańskie muzeum ma jedne z najgorszych warunków finansowych oferowanych swoim pracownikom, co działa demotywiąco na prace zespołu.

5. Odniesienie się do celów szczegółowych

- 1) Współpraca z miejscowym, ogólnopolskim i międzynarodowym środowiskiem twórczym i naukowym. 10-20 wydarzeń każdego roku. Cel zrealizowany, poprzez wystawy, spotkania i konferencje. Realizacja m.in. poprzez wystawy i wydarzenia towarzyszące: „Chełmowskiego wszechświat wyobrażony” w Oddziale Etnografii, „Gościnności” w Nomus – Nowym Muzeum Sztuki, „Opowiem Wam o sobie” oraz „Opowiem Wam o pólśnach” – wystawy w Oddziale Zielona Brama – prezentujące kolekcję młodego polskiego malarstwa, „Basil Alkazzi. Artysta i filantrop” – międzynarodowa wystawa dzieł artystycznych pozyskanych dzięki Basilowi Alkazziemu, wystawa japońskiego artysty Masaakiego Ohya, wystawa „Olga Boznańska i malarstwo przełomu XXIX i XX wieku”, wystawa Lecha Majewskiego w Oddziale Sztuki Dawnej, wystawa „8 i pół tygodnia” w Oddziale Sztuki Dawnej – 4 odsłony.

Muzeum zrealizowało również spotkania i konferencje naukowe, m.in.: Polsko-niemieckie seminarium „Religia i sztuka w wieloetnicznym i wielowyznaniowym Gdańsku w okresie nowożytnym” z Uniwersytetem Wrocławskim i Uniwersytetami w Halle i Siegen; Ogólnopolską konferencję Bibliotekarzy Muzealnych we współpracy z Muzeum Gdańska; Spotkanie międzynarodowej Komisji Memlingowskiej; Międzynarodowe warsztaty: „Ocena ryzyka dla dziedzictwa kulturowego. Sąd Ostateczny Hansa Memlinga w Muzeum Narodowym w Gdańsku”; konferencja „Badanie strat wojennych – opracowanie i udostępnianie źródeł dotyczących historii Muzeum Narodowego w Gdańsku – etap końcowy”.

Na początku czerwca zespół Oddziału Etnografii Muzeum Narodowego w Gdańsku odwiedził instytucje kulturalne w Islandii w ramach projektu „Obieg Wody – wizyty studyjne”, realizowanego w ramach programu Kultura Inspirująca 2025–2026, finansowanego ze środków Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego. Islandzkimi partnerami projektu są: The Norwegian House – Regional Museum of Snæfellsnes, Library of Water oraz Síldarminjasafn Íslands – Muzeum Śledziowego Dziedzictwa w Siglufjörður. Partnerem po stronie polskiej jest Akademia Sztuk Pięknych w Gdańsku. W maju 2025 uczestniczki i uczestnicy projektu „Knots and Patterns” ze Słowenii, Grecji i Polski spotkali się w Janinie w Grecji na intensywnych warsztatach database storytellingu (opowiadanie historii ukrytych w danych) w ramach międzynarodowego projektu „Knots and Patterns” (Węzły i Wzory) wraz z BIEN Textile Art Biennial ze Słowenii oraz BOWB Biennale of Western Balkans z Grecji.

Wizyty studyjne w Gdańsku oraz Florencji organizowane przez Oddział Etnografii Muzeum Narodowego w Gdańsku, będące częścią projektu BRICKS - Bricks Building Bridges, Building Skills: Enhancing Adults Nonformal Craft Education for Sustainable Cultural Transmission (Budowanie mostów, budowanie umiejętności: Ulepszanie pozaformalnej edukacji dorosłych w zakresie rzemiosła w celu zrównoważonego przekazywania kultury), finansowanego przez program Unii Europejskiej ERASMUS+ 2024 (KA220-ADU). Projekt BRICKS ma na celu zbadanie modeli pozaformalnego

kształcenia dorosłych i wyzwań w sektorze rzemiosła, wspieranie nauczycieli i mistrzów rzemiosła w celu poprawy jakości i dostępności oraz podnoszenie świadomości na temat znaczenia pozaformalnego kształcenia dorosłych w zakresie dziedzictwa kulturowego (HC) i tradycyjnego rzemiosła (TC). Realizatorzy projektu: Mad'in Europe SRL (Belgia, lider), Georgian Arts & Culture Center Foundation (Gruzja), Muzeum Narodowe w Gdańsku (Polska) i Artex S.Cons.R.L. (Włochy).

Finansowanie zarówno ze środków dotacji podmiotowej muzeum, jak i pozyskanych środków zewnętrznych.

Wskaźnik realizacji celów: 10-20 wydarzeń każdego roku to m.in.:

12 wystaw

5 konferencji i warsztatów specjalistycznych

3 międzynarodowe warsztaty i wizyty studyjne

Łącznie 20 dużych wydarzeń o charakterze polskim i międzynarodowym.

- 2) Wypracowanie szerokiej oferty edukacji kulturowej kierowanej do szerokiego grona odbiorców, obejmującego różne grupy społeczne. Cel zrealizowany. Program kierowany był do szerokiego grona odbiorców i zawierał różnorodne metody upowszechniania programu działań Muzeum, m.in. warsztaty twórcze, pokazy mody, koncerty, spotkania tematyczne, spotkania autorskie, jarmark etnograficzny, zajęcia ruchowe itp.

Wskaźnik realizacji celów: min. 20000 uczestników rocznie. Wskaźnik osiągnięty na poziomie:

Oddział Zielona Brama – 425 osób

Oddział Muzeum Tradycji Szlacheckich - 461 osób

Dział Nomus – 1798 osób

Oddział Etnografii – 1045 osób

Oddział Etnografii – imprezy plenerowe 14.420 osób

Oddział Sztuki Nowoczesnej – 2731 osób

Oddział Sztuki Dawnej - 6398 osób

Oddział Muzeum Hymnu Narodowego – 7270 osób

Łączna frekwencja działań edukacyjnych 47. 952 osób

3) Usprawnienie komunikacji między pracownikami, wypracowanie równościowych i horyzontalnych metod pracy różnych działów i oddziałów. Cel zrealizowany. Wprowadzenie cotygodniowych odpraw kierownictwa, tzw. „operatywek”. Spotkania dotyczące realizacji poszczególnych projektów. Regularne spotkania Kolegium Kustoszy oraz Muzealnej Komisji Zakupów.

Wskaźnik realizacji celów – min. 40 spotkań rocznie z pracownikami. Cel osiągnięty na poziomie:

Cotygodniowe operatywki z kierownictwem: 42 spotkania

Muzealne Komisje Zakupów: 4 spotkania

Kolegia Kustoszy: 4 spotkania

Łącznie 50 zorganizowanych spotkań z Zespołem

4) Tworzenie stałych i tymczasowych ekspozycji sztuki różnych okresów, ubogacanie wystaw sztuki dawnej i nowożytnej głosami współczesnych artystów. Cel zrealizowany m.in. poprzez wystawę wideofresków Lecha Majewskiego „Ultimum Iudicium”, będących nawiązaniem do „Sądu Ostatecznego” Hansa Memlinga”; wystawa towarzysząca prezentująca prace artystyczne współczesnych twórców przy wystawie „Olga Boznańska i malarstwo polskie przełomu XIX i XX wieku” i inne wystawy czasowe.

Wskaźnik realizacji celów – 170.000 zwiedzających.

Łączna frekwencja na wystawach w Muzeum w 2025 – 195.298 osób

5) Skontrum zbiorów w trybie ciągłym. Z zaplanowanych sześciu skontrów zostało zrealizowanych jedynie pięć, ze względu na dodatkowe prace związane z kontrolą Naczelnej Izby Kontroli. Przy okazji kontrola NIK pozwoliła na przejrzenie istniejących procedur i problemów dotyczących prac Działu Inwentarzy, które zostaną poprawione.

Wskaźnik realizacji celów: 6 skontrów zbiorów w pracowniach. Łącznie zrealizowano 5 skontrów zbiorów.

6) Poprawa infrastrukturalna budynków muzealnych. Cel zrealizowany m.in. poprzez: zakończenie prac nad adaptacją Powozowni w Waplewie Wielkim na cele ekspozycyjne (dzięki pożyczce z PFR); przywrócenie funkcji wystawienniczej Sali Kapitułarza w Oddziale Sztuki Dawnej oraz wybranym pomieszczeniom parteru Pałacu Opatów (Oddział Sztuki Nowoczesnej) W dziale NOMUS, dzięki wykonaniu napraw ścian zewnętrznych piwnicy, odzyskano przestrzeń magazynową. Ponadto systematycznie

realizowano najpilniejsze remonty i interwencje, m.in.: zabezpieczenie rzeźb kamiennych w obrębie dachu Oddziału „Zielona Brama”, remont balkonu biblioteki w OSD, dekarские prace interwencyjne w Oddziale Etnografii oraz czynności porządkowe w założeniu parkowym przy Dworze Sierakowskich w Waplewie Wielkim oraz na terenach zielonych wokół OSD. Uzyskano również wymagane decyzje administracyjne, na podstawie których możliwe jest prowadzenie dalszych działań remontowych: remont dachu skrzydła północnego OSD oraz przebudowa stropu biblioteki OSD, przebudowa kotłowni oraz remont Dworu Wybickiego i budynku administracyjnego w Oddziale Hymnu Narodowego.

Wskaźnik realizacji celów: minimum 1 remont w roku. Łącznie zrealizowano 8 prac remontowo – rewitalizacyjnych.

- 7) Zrównoważona i racjonalna gospodarka materiałami produkowanymi przez Muzeum w oparciu o proekologiczne rozwiązania. Cel zrealizowany. Ograniczenie materiałów drukowanych do promocji wydarzeń w Muzeum na rzecz szerszej kampanii promocyjnej prowadzonej w Internecie. Dobór ekologicznych materiałów i środków w ramach działalności edukacyjnej Muzeum.
- 8) Dostosowanie oferty do maksymalnie szerokiej grupy publiczności, w tym z niepełnosprawnościami różnych form. Cel zrealizowany m.in. poprzez szeroką ofertę edukacji kulturowej oraz różnorodnym tematycznie wystawom w każdym oddziale Muzeum.

Wskaźnik celu: wzrost o 30% uczestnictwa publiczności w działaniach Muzeum.

Frekwencja w 2024 roku – 170.785 osób

Frekwencja w 2025 roku - 195.298 osób

Wzrost o ok. 14%

- 9) Współpraca z miejscowym i ogólnopolskim środowiskiem naukowym i twórczym. Cel częściowo zrealizowany. Wydanie publikacji towarzyszącej wystawie „Chełmowskiego wszechświat wyobrażony”, publikacja katalogu wystawy Masaakiego Ohya, publikacja katalogu do wystawy Basila Alkazziego, współwydanie z Muzeum Gdańska publikacji „Sztuki piękne w Gdańsku w długim XIX wieku”. Realizacja i współrealizacja konferencji dotyczących współpracy z Getty Institute, Uniwersytetem Wrocławskim, Ogólnopolskiego Spotkania Bibliotekarzy Muzealnych, Konferencji dotyczącej badań polskich strat wojennych.

Wskaźnik celu: 3 wydawnictwa. Wskaźnik osiągnięty na poziomie wydania 4 publikacji zwartych.

Wszystkie wydarzenia były komunikowane poprzez stronę internetową, katalogi wystaw, leaflet, media społecznościowe, radio, telewizja, prasę, audioprzewodniki i inne udostępnienia dla osób z niepełnosprawnościami bezpośrednio na wystawach, np. tłumaczenia PJM.

6. Wnioski.

Do najważniejszych wyzwań Muzeum związanych z działalnością w kolejnych latach wskazuję: regularną i programową poprawę warunków infrastrukturalnych budynków oddziałów, poprzez remonty i inwestycje, zapewnienie bogatej i różnorodnej oferty wystawienniczej, prace nad poprawą możliwości upowszechniania działalności Muzeum (np. poprzez nową funkcjonalną stronę internetową), zbudowanie strukturalnych mechanizmów pozwalających na pozyskiwanie finansowych środków zewnętrznych. Do regulacji polecam politykę finansową związaną z wynagrodzeniami pracowników muzeów. Planowane w br. ujawnienie płac może dać asumpt do ogólnopolskiej dyskusji na ten temat.

DYREKTOR
Muzeum Narodowego w Gdańsku

Piotr Stasiowski

